SPECIALIOSIOS MOKYMO PRIEMONĖS

Rekomendacijos pedagogams ugdantiems mokinius, turinčius specifinius mokymosi sutrikimus

LĮŠC Mokymosi sutrikimų grupės specialistai sudarė rekomenduojamų priemonių sąrašą, kuris gali būti naudojamas mokinių, turinčių skaitymo, rašymo ir/ar matematikos sutrikimą, ugdymui. Šios priemonės gali padėti sukurti aplinką, pritaikytą kiekvieno vaiko individualiems poreikiams ir gebėjimams, suteikti jiems galimybę išreikšti savo potencialą, pasinerti į mokymosi procesą su entuziazmu ir motyvacija, siekti asmeninių rezultatų akademinėje srityje.

Specialiųjų mokymosi priemonių taikymas taip pat gali padėti pedagogams efektyviau atsižvelgti į kiekvieno mokinio poreikius ir gebėjimus, individualizuoti ir diferencijuoti mokymo procesą.

Kad rekomenduojamų priemonių efektyvumas leistų greičiau pasiekti norimų rezultatų, priemonės turi būti kruopščiai atrinktos ir pritaikytos kiekvienam mokiniui individualiai. Šiame etape labai reikšmingas mokytojų bei švietimo pagalbos specialistų įsitraukimas, kuris leistų, detaliau susipažinus su priemonių aprašymais bei instrukcijomis (jei tokios yra), parinkti tinkamiausias ugdymo priemones ugdytiniams.

Rekomenduojamų priemonių taikymas neišspręs visų kylančių iššūkių, tačiau gali palengvinti sutrikimo sukeliamų sunkumų raišką ir pagerinti mokinio mokymosi kokybę.

Rekomenduojamos priemonės turintiems specifinį skaitymo sutrikimą

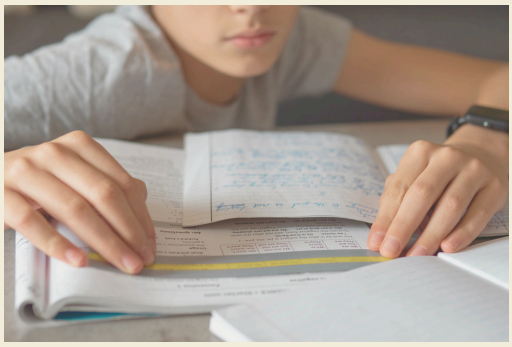

- Bežodės knygos
- Tellimero rašiklis
- Dėmesio sutelkimo sienelė
- For Brain ausinės
- Brain Boy universal ausinės
- Spalvoti lapų filtrai
- Skaitymo liniuotės
- Išmanus skaitantis rašiklis (lietuvių kalba)
- Skaitymo sunkumus kompensuojantys akiniai Lexilens
- CALMER®KIDS ausų kištukai jautriai klausai
- Tildė šnekos technologijos (iš rašto į garsą)

Rekomenduojamos priemonės turintiems specifinį rašymo sutrikimą

- Laikiklis rašikliui – pieštukui
- Brain Boy universal įranga
- For Brain ausinės
- Tribriaunės piešimo priemonės
- Dėmesio sutelkimo sienelė
- LCD ekrano lentelė rašymui
- A4 tuščių dry wipe lentelių rinkinys ir rašikliai
- Sąsiuviniai pastelinių spalvų lapais
- Spalvoti puslapių filtrai
- Spalvotos magnetinės lentelės (valomosios)
- Specialieji lipdukai klaviatūrai
- Išmanus skaitantis rašiklis (lietuvių kalba)
- CEKMER®KIDS ausų kištukai jautriai klausai
- Tildės šnekos technologijos (iš rašto į garsą)

Rekomenduojamos priemonės turintiems specifinį matematikos sutrikimą

- Svertai „Skaičių balansas“
- Geometrinių formų šablonų rinkinys
- Matematinių veiklų rinkinys
- Priemonių rinkinys smagioms matematikos mokymosi veikloms grupėje (Didelių kauliukų domino žaidimas, laikrodžių rinkinys, skaičių iki 1000 sudėties kubeliai, skaičiavimo kubelių dėžutė)
- „Matematika Vaizdžiai ir pažingsniui“ Carol Vorderman (knyga 9-16 metų vaikams)
- „MathLink® kubeliai“ skaičių kaladėlių rinkinys klasei
- Eksperimentų rinkinys „Svarstyklės ir pusiausvyra“ 2-6 klasei
- Matematinių kaladėlių rinkinys
- Priemonių rinkinys matematikos pamatinių gebėjimų ugdymui (skaičių sudėties antspaudai, skaičių eilės iki 100 ir iki 1000, daugybos veiksmų apskaičiavimo lentelės, skaičių 1-20sudėties kaladėlės, laikrodžio pažinimo kortelės)
- Geometrinių kūnų ir jų išklotinių rinkinys
- Priemonių rinkinys matematikos sąvokų ir procedūrų demonstravimui
- Skaičių sudėties magnetinės kortelės
- Teigiamų ir neigiamų skaičių eilė
- Laikrodžių rinkinys
- Specialieji lipdukai klaviatūrai
- Išmanus skaitantis rašiklis (lietuvių kalba)
- CALMER®KIDS ausų kištukai jautriai klausai
- For Brain ausinės
- Spalvotos magnetinės lentelės (valomos)
- A4 tuščių dry wipe lentelių rinkinys ir rašikliai
- Laikiklis rašikliui – pieštukui
- Sąsiuviniai pastelinių spalvų lapais
- Spalvoti lapų filtrai
- Tribriaunės rašymo priemonės
- Tellimero rašiklis (tekstinių uždavinių įgarsinimui)
- Dėmesio sutelkimo sienelė
- LCD ekrano magnetinė lentelė rašymui

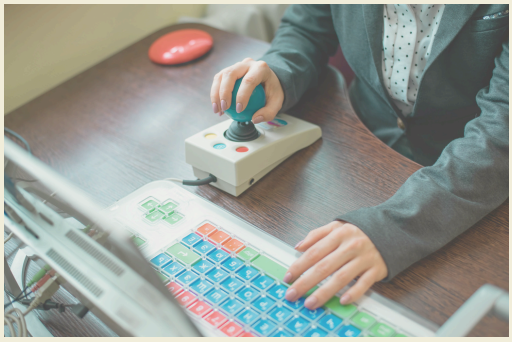

Rekomenduojamų priemonių aprašas

A4 tuščių dry wipe lentelių rinkinys ir rašikliai

Daugkartinio naudojimo, iš aukštos kokybės PVC plastiko pagamintos, lanksčios ir patvarios lentelės, ant kurių galima rašyti Dry wipe flomasteriais.

Bežodės knygos

Bežodėse knygose galima rasti tik paveiksliukus. Vaikai, kurdami pasakojimus pagal sukurtą paveikslėlių knygą, turi galimybę laisvai interpretuoti, kurti išskirtinę istoriją, būti originalūs. Vaikai skatinami pastebėti skirtingus dalykus, apibūdinti detales, vartoti įvairesnius, rečiau sutinkamus ar vartojamus žodžius. Kuriant bežodę knygą ir pasakojimą pagal ją, suaktyvėja vaiko vaizduotė, kūrybingumas, atsiskleidžia išgyvenimai, mintys, pomėgiai.

Dėmesio sutelkimo sienelė

Dėmesio sutelkimo sienelė - tai individuali erdvė vaikui, padedanti susikaupti ir išlaikyti dėmesį pamokų metu. Sulankstoma kartoninė pertvara gali turėti specialias išpjovas, kad mokytojas galėtų stebėti mokinį veiklų metu. Rinkinį sudaro 10 pertvarų.

BrainBoy Universal

BrainBoy Universal – tai profesionali medicininė įranga, kurios veiksmingumas įrodytas moksliniais tyrimais, padedanti vaikams ir suaugusiems, turintiems įvairių sutrikimų, lavinti esminius kalbos suvokimo ir išmokimo įgūdžius. Šios įrangos pagalba lavinami esminiai kalbos suvokimo ir išmokimo įgūdžiai: vizualinio eiliškumo suvokimo, garsinio eiliškumo suvokimo, garso suvokimą erdvėje, aukščio dažnio diskriminacijos, garsinio ir motorinio atitaikymo, garsinio pasirinkimo reakcijos laiko, dažnių struktūros atpažinimo, tono ilgumo atpažinimo.

CALMER® KIDS ausų kištukai jautriai klausai

Specialūs ausų kištukai švelniai sumažinantys trikdančius ir erzinančius garsus, tačiau neblokuojantys jų ir tuo pat metu neleidžiantys jaustis izoliuotu. Šie ausų kištukai sumažina streso reakciją į erzinančius garsus neužblokuodami pačio garso. Puikiai tinka foniniam triukšmui (klasėje, žaidimų aikštelėje, gatvėje ir kt. vietose) sumažinti ir fokusuoti. Gali būti taikoma vaikams, turintiems: jautrią klausą, dėmesio stokos ir hiperaktyvumo sutrikimą, autizmo spektro sutrikimą, specifinį skaitymo sutrikimą (disleksiją), hipeakuziją (padidėjusį jautrumą garsams).Taip pat tinka vaikams, jaučiantiems sensorinį nuovargį, stresą.

Eksperimentų rinkinys apie pagrindinius pusiausvyros dėsnius

Rinkinys skirtas mokytis pagrindinius pusiausvyros dėsnius, naudojantis įvairiomis svarstyklėmis. Šio rinkinio pagalba galima sužinoti apie bendrąją matavimo sistemą, jos privalumus, skirtingų svarstyklių naudojimą, skaičiavimus ir kt.

Geometrinių formų šablonų rinkinys

Priemonė padedanti mokiniui susieti figūras su atitinkamomis geometrinėmis formomis. Kiekviename geometrinių formų šablone pateikiamos skirtingo dydžio ir padėties geometrinės formos. Rinkinį sudaro 5 skirtingų spalvų šablonai: apskritimas, trikampis, stačiakampis, kvadratas ir šešiakampis.

Geometrinių kūnų ir jų išklotinių rinkinys

Geometrinių kūnų ir jų išklotinių rinkinys – tai 8 geometriniai kūnai (kubas, stačiakampis gretasienis, trikampė piramidė, šešiakampė prizmė, kūgis ir ritinys) ir jų lankstomos išklotinės – iš viso 16 dalių. Kūnai pagaminti iš skaidraus dirbtinio stiklo, o išklotinės iš aukštos kokybės plastiko, todėl puikiai tinka įvairiems eksperimentams, pvz., daugkartiniam lankstymui, vandens ir smėlio įpylimui ir t.t. – kas padeda mokiniams suvokti iš kokių geometrinių figūrų sudaryti kūnai, išmokti apskaičiuoti jų paviršiaus plotą, tūrį ir kitus parametrus.

Išmanus skaitantis rašiklis (lietuvių kalba)

Priemonė padedanti geriau įsiminti žodžius ir jų tarimą. Palietus rašikliu tekstą, garsiai perskaitomi žodžiai, kuriuos vaikas gali kartoti tiek kartų, kiek reikia jų įsiminimui. Tai puikus būdas mokymąsi paversti interaktyviu ir patraukliu.

LCD ekrano lentelė rašymui

LCD ekrano lentelė rašymui, tai priemonė, kurios pagalba galima lavinti visus vaiko mokymuisi būtinus įgūdžius. Lentelę galima panaudoti skaičių ir raidžių pažinimui, skaičiavimui, skaitymui, piešimui ir rankos koordinacijos stiprinimui bei kitoms ugdančioms veikloms.

Laikiklis rašikliui-pieštukui

Rašiklio laikiklis - pagalbinė priemonė, padedanti pagerinti rašiklio laikymo techniką, labiausiai tinkanti mažiems ar mažiau funkcionuojantiems pirštams.

Matematinių kaladėlių rinkinys

Rinkinys skirtas mokytis skaičiavimo iki šimto dešimtimis ir vienetais, grupavimo ir palyginimo. Tai puiki vizualizacijos priemonė, kurios dideles detales vaikui patogu jungti tarpusavyje ir išardyti.

MathLink® kubeliai - skaičių kaladėlių rinkinys klasei

MathLink® kaladėlės - tai matematiniai kubeliai, susijungiantys iš visų pusių. Šie skaičiavimo kubeliai yra ideali praktinė matematikos įsisavinimo priemonė, padedanti vaikams suprasti matematiką. MathLink® kubelių rinkinį sudaro - "Numberblocks MathLink" kubeliai, 20 skaičių lentelių nuo vieno iki dvidešimties, 5 dvipusės demonstracinės kortelės ir išsamus 88 psl. mokytojo vadovas.

Priemonių rinkinys matematikos pamatinių gebėjimų ugdymui

Rinkinys skirtas vienaženklių ir daugiaženklių skaičių sudėties ir padėties skaičių eilėje, orientavimosi laike ir erdvėje įgūdžių lavinimui/ sunkumų kompensavimui.

Priemonių rinkinys matematikos sąvokų ir procedūrų demonstravimui

Rinkinys skirtas orientavimosi teigiamų ir neigiamų skaičių eilėje, skaičių iki 100 sudėties, įvairių apskaičiavimo būdų taikymo, laikrodžio reikšmių atpažinimo įgūdžių lavinimui ir sunkumų kompensavimui.

Priemonės turi būti kruopščiai atrinktos ir pritaikytos kiekvienam mokiniui individualiai.

Priemonių rinkinys sudėtingesnių matematikos temų praktiniam pažinimui

Rinkinys skirtas kampų ir simetrijos vaizdo, geometrinių figūrų ir kūnų, paprastųjų ir dešimtainių trupmenų, procentinės skaičiaus dalies, teigiamų ir neigiamų skaičių sąvokų įtvirtinimui.

Priemonių rinkinys smagioms matematikos mokymosi veikloms grupėje

Rinkinys skirtas skaičių ir objektų kiekio sėjimui, laikrodžio reikšmių 24 val. formatu, daugiaženklių skaičių sudėties ir daugybos lentelės įtvirtinimui, aritmetinio skaičiavimo įgūdžių lavinimui, sunkumų kompensavimui.

Sąsiuviniai pastelinių spalvų lapais

Dešimties skirtingų, pastelinių spalvų (geltonos, ryškiai žalios, žalios, žydros, mėlynos, violetinės, rožinės, rausvos, oranžinės, kreminės) 24 lapų sąsiuviniai langeliais ir linijomis. Vaikams, su regimąja įtampa ar specifiniais mokymosi sutrikimais, gali būti sudėtinga rašyti ir skaityti iš įprastų lapų ar sąsiuvinių. Rašymas gali būti netvarkingas ir neaiškus, o norint peržiūrėti netvarkingus savo užrašus gali būti sudėtinga ir tai, savo ruožtu, gali mažinti vaiko motyvaciją dirbti toliau. Tinkamos spalvos sąsiuviniai padeda lengviau mokytis ir pagerinti pasiekimus. Be to, aukštos kokybės popierius leis nematyti šešėlių iš kitoje lapo pusėje esančios informacijos, kas gali blaškyti vaikus su specifiniais mokymosi sutrikimais ar kitomis problemomis.

Skaičių sudėties magnetinės kortelės

Magnetinės kortelės, vizualiai demonstruojančios skaičių nuo 1 iki 9999 sudėtį. Šių kortelių pagalba galima vizualizuoti vienaženklių ir daugiaženklių skaičių sudėtį, įtvirtinti daugiaženklių skaičių skyrių sąvokas, kompensuoti abstraktaus skaičiavimo sunkumus, įgyvendinti perėjimą nuo objektinio prie abstraktaus skaičiavimo.
Rinkinį sudaro 40 spalvotų kortelių, po 10 tam tikros spalvos kortelių kiekvieno daugiaženklio skaičiaus skyriaus (vienetų, dešimčių, šimtų ir tūkstančių) sudėties vizualizavimui.

Skaitymo juostos/langeliai

Dvigubos skaitymo liniuotės/juostos yra unikalus įrankis, daugiau nei 30% padidinantis skaitymo greitį, gerinantis skaitymo tikslumą, teksto suvokimą, padedantis sutelkti dėmesį. Tai yra maždaug 20 centimetrų ilgio spalvoti ir skaidrūs filtrai - teksto paryškintojai, kurie gali būti naudojami ir kaip knygų skirtukai. Idealus įrankis ne tik skaitymui, bet ir diagramų, grafikų analizavimui. Tinka visoms amžiaus grupėms.

Spalvoti puslapių filtrai

Spalvoti lapų filtrai yra skirti regėjimo įtampos problemoms, kurios dažnai patiriamos kartu su disleksija, mažinti.

Skaitymo sunkumus kompensuojantys akiniai Lexilens

Lexilens yra skaitymo priemonė tiems, kurie turi specifinį skaitymo sutrikimą (disleksiją) ir/ar specifinį rašymo sutrikimą (disgrafiją). Šie akiniai kompensuoja skaitymo sunkumus, gerina žmonių, turinčių skaitymo sutrikimą, gyvenimo kokybę. Nešiojantiems Lexilens akinius yra daug lengviau skaityti ar rašyti, tekste išryškėja bei išsiskiria raidės, pagerėja kontrastas.
Dauguma žmonių turi vieną dominuojančią akį lyginant su kita akimi. Tuo tarpu asmenys, turintys skaitymo sutrikimą, paprastai neturi dominuojančios akies. Jų akys perduoda smegenims tos pačios kokybės vaizdus (siunčiamus abiejų akių). Negalėdamos atskirti šių vaizdų, smegenys sujungia juos, todėl žmonės, turintys skaitymo sutrikimą, blogai mato kai kurias atskiras raides, pavyzdžiui, neatskiria veidrodinio vaizdo raidžių b ir d, mato persidengiančius žodžius. Tokių vaizdų iškodavimas reikalauja labai daug pastangų.
Lexilens akiniai neutralizuoja veidrodinį vaizdą.

Spalvotos magnetinės lentelės (valomos)

Spalvotos magnetinės lentelės tinka vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, įvairių mokymosi ypatumų. Kadangi lentelės yra su specialaus atspalvio paviršiumi, todėl tinka ir vaikams su disleksija ar patiriantiems regimojo streso simptomus. Kaip rodo praktinė patirtis, naudojant šias lenteles, padidėja vaikų pasitikėjimas savimi, ypač prezentacijų metu.

Specialieji lipdukai klaviatūrai

Specialieji lipdukai palengvina rašymo klaviatūra procesą VISIEMS, kurie ja naudojasi. Spalvos bei šriftas yra pritaikyti ir vaikams, turintiems specifinių skaitymo ar rašymo sutrikimų. Lipdukų spalvų kontrastai yra kruopščiai atrinkti, padeda greičiau pamatyti ir atpažinti reikiamas raides bei pagerina rašymo kompiuteriu įgūdžius. Tai yra ypatingai svarbu vaikams, turintiems specifinių skaitymo, rašymo sutrikimų, nes rašymas kompiuteriu jiems yra puiki alternatyva įprastam rašymui.

Svertai „Skaičių balansas”

Priemonė skirta pirmajai pažinčiai su sverto veikimo principais. Puikiai tinka mokiniams tyrinėti ir mokytis skaičių sąvokų, sudėties ir atimties, daugybos ir dalybos, skaičių santykių.

Teigiamų ir neigiamų skaičių eilė

Magnetinė skaičių eilė, vizualizuojanti skaičių eiliškumą nuo -10 iki +10. Neigiami skaičiai pažymėti mėlynai, o teigiami – raudonai. Šios priemonės pagalba galima lengviau išmokti orientuotis teigiamų ir neigiamų skaičių eilėje, rasti nurodyto skaičiaus kaimynus, apskaičiuoti skaičių sumą ir skirtumą, skirti neigiamus ir teigiamus skaičius, suprasti skaičiaus modulio sąvoką.

Tellimero rašiklis

Kalbantis Tellimero rašiklis, skirtas įvairioms užduotims kurti. Šią priemonę sudaro rašiklis su ausinių jungtimi ir 400 interaktyvių lipdukų (200 jau įgarsintų lipdukų su įvairiais gyvūnų, muzikos instrumentų ir kalbos garsais, 200 su individualaus įgarsinimo funkcija). Naudojant jau įgarsintus gamintojo ir (ar) jūsų įgarsintus lipdukus, galima sukurti smagių užduočių, atitinkančių individualius mokinių poreikius, pvz.: šalia uždavinio sprendimo priklijuoti lipduką su teisingu atsakymu ir tokiu būdu lavinti mokinio savarankiškumo (klaidų pasitikrinimo) įgūdžius arba priklijuoti lipduką su tekstinio uždavinio įgarsinimu ir taip kompensuoti mokinio skaitymo sunkumus.

Tilde šnekos technologijos (iš rašto į garsą)

„Tilde“ sukurta šnekos atpažinimo technologija yra pritaikoma įvairiems poreikiams ir situacijoms. Tai specialiai pritaikyta lietuvių šnekos atpažinimo programa, kuri paverčia šneką į tekstą iš anksčiau įrašyto garso failo arba padiktuoto teksto. Kol kas programa gali atpažinti lietuvių kalba įgarsintą tekstą. Minutės trukmės garso failo konvertavimas į rašytinį tekstą trunka apie vieną minutę. Šią programėlę galima išbandyti tiesiog kompiuteriu, prisijungus interneto naršykle prie puslapio https://www.tilde.lt/snekos-technologijos. ir pasijungus mikrofoną.

Tribriaunės piešimo priemonės

Priemonės skirtos taisyklingo rašymo priemonės laikymo įgūdžio formavimui.

Tribriaunės rašymo priemonės

Priemonės skirtos taisyklingo rašymo priemonės laikymo įgūdžio formavimui.

Universal įranga Forbrain ausinės

Forbrain ausinės – tai įrankis, kuris gerina koncentraciją ir dėmesį, lavina kalbą, gerina atmintį, padeda mokytis. Ausinės su mikrofonu, padeda aktyvinti darbą ir garsinę stimuliaciją savo balsu atliekant įvairias skaitymo, atkartojimo, dainavimo užduotis. Ši priemonė puikiai tinka vaikams, kuriems vėluoja kalba, turintiems autizmo spektro ir/ar dėmesio sutrikimo sindromą (ADHD, ADD) sutrikimą.

Naudingos nuorodos – Lietuvos įtraukties švietime centras (lisc.lt)

Lietuvos įtraukties švietime centras
Adresas: Džiaugsmo. 44, LT-11302, Vilnius
Tel. 8 676 96044
El. paštas: info@lisc.lt

Darbo laikas
I – IV 8.00-17.00
V 8.00-15.45
Pietų pertrauka 12.00-12.45